

IL-KNISJA F'MALTA

UFFIĊĠJU KOMUNIKAZZJONI
Arċidjoċesi ta' Malta

16 ta' Novembru 2017
96/2017

IMSEJHA NAĦDMU GĦALL-ĠUSTIZZJA U L-PAĊI

SOMMARJU TAD-DOKUMENT MILL-KUMMISSJONI ĠUSTIZZJA U PAĊI

Xahar mill-ġurnata meta l-ġurnalista Daphne Caruana Galizia ġiet assassinata f'attakk ippremeditat fuq is-soċjetà tagħna, il-Kummissjoni tal-Knisja għall-Ġustizzja u Paċi, tkegħgeġ liċ-ċittadini kollha sabiex jirriflettu fuq il-qagħda tas-soċjetà tagħna llum, biex jieħdu azzjoni konkreta u jaħdmu għall-ġid komuni, u biex jipromwovu l-paċi.

Ir-reazzjonijiet għall-qtil ta' Daphne Caruana Galizia tefgħu dawl fuq il-polarizzazzjoni li teżisti fis-soċjetà tagħna li għadha maqsuma skont il-lealtà politika partiġġjana. Xahar wara għadu qed jinħass nuqqas ta' paċi fis-soċjetà tagħna, filwaqt li qed nitqabdu biex nifhmu l-gravità ta' dak li seħħ u l-implikazzjonijiet, kemm għalina bħala individwi kif ukoll bħala komunità.

Waqt li indubbjament huwa meħtieġ li nitolbu lil Alla għad-don tal-paċi tiegħu, huwa ċar li dan mhuwiex biżżejjed. "Il-paċi hija kemm don kif ukoll impenn"¹ li jitlob impenn veru minn kull wieħed u waħda minna biex naħdmu għal soċjetà msejsa fuq il-verità, il-ġustizzja, il-libertà u l-imħabba, li huma l-erba' valuri li jiddependu fuq xulxin u li fuqhom tissawwar il-paċi.

It-tfitxxija għall-**verità** timbuttana biex inħarsu lil hinn minn dak li jidher mad-daqqa t'għajn, imma ġggegħelna nfittxu informazzjoni minn sorsi oħra apparti dawk tal-partit politiku li nżommu miegħu jew mill-posts u opinjonijiet ixxerjati minn 'ħbieb' tal-istess fehma li għandna fuq il-midja soċjali.

Soċjetà **ġusta** ma tintilifx f'terminoloġiji legalistiċi fejn l-unika intenzjoni tkun li timxi mal-ittra tal-liġi waqt li tkisser l-ispiritu tagħha. Soċjetà ġusta hija dik fejn is-saltna tad-dritt hija ggarantita, fejn id-drittijiet u l-obbligazzjonijiet huma rispettati mhux biss mill-Istat imma minn kull individwu, u fejn kulhadd huwa ndaqs quddiem il-liġi.

¹ PAPA BENEDITTU XVI, *Messaġġ għall-XL Jum Dinji tal-Paċi*, 1 ta' Jannar 2007.

Is-sejha għall-**imħabba** titlob minna li mhux biss intaffu t-tbatija individwali permezz tal-karità, imma li naħdmu fuq il-livell soċjali, politiku u ekonomiku biex immexxu 'l quddiem il-ġid komuni.

Il-valur tal-**libertà** jimplika, kemm impenn individwali biex teżercita l-libertà b'mod responsabbli, kif ukoll impenn tal-Istat, li dejjem għandu r-responsabbiltà aħħarija biex jiżgura li s-soċjetà tagħna hija verament ħielsa. L-Istat jagħmel dan billi jħares id-drittijiet ta' kulhadd, anki ta' dawk li ma jaqbilx magħhom, biex jikkritikaw u li jkunu attivi soċjalment u politikament. Mhux biss, imma għandu wkoll joħloq istituzzjonijiet b'saħħithom u indipendenti, mgħammra biex jiggarrantixxu d-difiża tal-libertajiet individwali.

Il-Kummissjoni Ġustizzja u Paċi temmen li, waqt li hemm bżonn serju li nagħrfu u nitolbu ndiema għar-responsabbiltà personali ta' kull wieħed minna għall-qagħda tas-soċjetà tagħna llum, huwa wkoll essenzjali li nieħdu sehem f'azzjoni konkreta li ġġib il-bidla.

Bla dubju, f'soċjetà tant ippolarizzata, dejjem hemm ir-riskju li dak kollu li ngħidu, minkejja l-bilanċ, ser ikun meqjus b'lenti partiġġjana jew immanipulat biex iservi interessi partiġġjani. Imma dan ma jstax ikun, u m'għandux ikun skuża biex inċedu l-obbligu tagħna li ngħidu l-verità lill-politiċi u li naħdmu għall-ġid komuni.

F'sitwazzjoni kkunsidrata minn ħafna bħala ta' disprament, aħna msejħin inkunu aġenti ta' tama li nħabirku għall-ġustizzja u l-paċi.